

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/146/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8210204396
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zdenka Saraková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2013:8210204396.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Zdenkou Sarakovou v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Oliverom Balážom, advokátom so sídlom Zámocká č. 10, 811 01 Bratislava proti žalovanému Y. A.Q., J.. XX.X.XXXX, G. H. Č.. XX, L.. N. Y. A., J.. XX.X.XXXX, G. H. Č.. XX za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778 o zaplatenie 331,94 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu o zaplatenie 331,94 eur s úrokom z omeškania 6 % ročne od 28.2.2006 do zaplatenia zamietá.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O trovách vedľajšieho účastníka bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca pôvodne ešte T-Mobile Slovensko, a.s. sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 21.1.2008, o ktorej konanie začalo pod sp. zn. 5C/61/2008 domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 15 729,60 Sk (čomu od 1.1.2009 zodpovedala suma 522,13 eur) s 15 % úrokom z omeškania od 28.2.2006 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že využívaním služieb verejnej mobilnej rádiatelefontnej siete žalovaným s následným nezaplatením za tieto služby vznikla žalobcovi pohľadávka voči žalovanému v celkovej výške 15 729,60 Sk, pozostávajúca z nezaplatených poplatkov za hovorné a mesačných poplatkov a nároku na zmluvnú pokutu. Tvrdil, že žalovanému bol zaslaný aj pokus o zmier s rozpisom neuhradených faktúr a žalovaný na to nereagoval.

Rozsudkom č.k. 5C/61/2008-59 zo dňa 12.4.2010 súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 190,19 eur s úrokom z omeškania 6 % ročne od 28.2.2006. Návrh v časti o zaplatenie úroku z omeškania nad sadzbu 6 % ročne zo sumy 190,19 eur od 28.2.2006 do zaplatenia zamietol. V prevyšujúcej časti vylúčil vec na samostatné konanie s tým, že v ňom bude rozhodnuté o trovách celého konania. Týmto rozsudkom súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 190,19 eur, zaplatenia ktorej sa žalobca domáhal titulom zaplatenia ceny poskytnutých služieb verejnej mobilnej rádiatelefontnej siete.

Konanie vo vylúčenej veci pokračuje pod sp. zn. 5C/61/2008.

V konaní vo vylúčenej veci zostal predmetom konania žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur s úrokom z omeškania 15 % ročne z tejto sumy od 28.2.2006 do zaplatenia a rozhodnutie o trovách celého konania.

Rozsudkom č.k. 5C/146/2010 zo dňa 28.10.2010 súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu 331,94 eur so 6 % úrokom z omeškania ročne od 28.2.2006 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. V časti o zaplatenie úroku z omeškania nad sadzbu 6 % ročne zo sumy 331,94 eur od 28.2.2006 do zaplatenia žalobu zamietol.

Dňa 7.7.2011 bolo doručené súdu oznámenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p.

Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania bolo doručené žalobcovi a splnomocnencovi žalovaného. Vedľajšiemu účastníkovi bol doručený rozsudok so žalobou a kópiami príloh žaloby.

Vedľajší účastník podal proti rozsudku včas odvolanie a to proti prvému vyhovujúcemu výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu so 6 % úrokom z omeškania ročne. Odvolával sa na ustanovenie § 53 ods. 1, 53 ods. 4 písm. k) a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka s tým, že žalovaný by mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom. Takáto zmluvná pokuta má podľa vedľajšieho účastníka nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprímerane ukracuje spotrebiteľa a je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Poukazoval na to, že v obdobných právnych veciach o neprijateľnosti zmluvnej pokuty už rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 9.5.2011 vo veci sp. zn. 18Co/136/2010 a rozsudkom zo dňa 29.6.2011 vo veci sp. zn. 2Co/137/2010. Je toho názoru, že vzhľadom k uvedeným právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Prešove žalobca s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a ak žalobca podal žalobu pred právoplatnosťou citovaných rozsudkov, nemôže trvať na uplatnení svojho nároku z neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tejto časti by mal žalobca zobrať žalobu späť.

Na odvolanie vedľajšieho účastníka Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 8Co/20/2012 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcom výroku, s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie úroku z omeškania nad sadzbu 6 % ročne zo sumy 331,94 eur od 28.2.2006 a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zrušený bol rozsudok aj vo výroku o trovách konania.

Odvolací súd vytýkal súdu prvého stupňa, že sa z rozhodnutia nedá zistiť, či dojednanie o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej formulárovej zmluve bolo podrobené súdnej kontrole z hľadiska ochrany spotrebiteľa ani to, k akým záverom sa v tomto smere dospelo s tým, že smernica Rady č. 93/13 EHS ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva, obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok.

Na nasledujúce pojednávanie sa účastníci, ani vedľajší účastník nedostavili. Na pojednávanie boli riadne a včas predvolaní. Svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil vedľajší účastník, pojednávanie nežiadal odročiť. Žalobca a žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlňovali, pojednávanie nežiadali odročiť. Boli splnené podmienky pre konanie a rozhodnutie v neprítomnosti účastníkov konania.

Ako už bolo konštatované v zrušenom rozsudku, podľa výpisu z obchodného registra spoločnosť T-Mobile, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava v priebehu konania zanikla zlúčením so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a nástupnícka spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova č. 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 sa stala univerzálnym právnym nástupcom zanikajúcej spoločnosti a preto súd bez ďalšieho pokračoval v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu a to so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1- 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia dodatku k zmluve o pripojení spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 cit. zákona spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods. 4 cit. zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 cit. zákona zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Medzi účastníkmi bola v danom prípade uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva, čo je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Charakteristické pre formulárovú spotrebiteľskú zmluvu je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o pripojení a jej dodatok túto charakteristiku spĺňajú. Ich súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania majúce charakter všeobecných obchodných podmienok, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Výška zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 8.4.2005 bola stanovená pevnou sumou na čiastku 10 000.- Sk (331,94 eur) za každé porušenie zmluvných povinností, čo je zrejmé z bodu 5 tohto dodatku. Vyjednaná zmluvná pokuta sa pritom nevzťahovala len na nesplnenie niektorých presne vymedzených povinností ako napr. uvedených v dodatku pod bodom 1 písm. c), v bode 2.3 alebo 4, 2 a 3 a na .2 a 3 a na porušenie konkrétne označených povinností vyplývajúcich zo všeobecných podmienok, ale aj na porušenie ďalších bližšie nešpecifikovaných povinností. Takéto dojednanie sa nedá označiť za individuálne, umožňujúce žalovanému ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty a okruh povinností, na porušenie ktorých sa zmluvná pokuta mala vzťahovať. Obsah zmluvy bol dopredu daný a žalovaný ju mohol prijať buď ako celok alebo odmietnuť.

Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zvážiť, či spotrebiteľská

zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa článku 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku a to v záujme vyššej kvality života spotrebiteľa.

Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsob jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak musí byť dojednaná určitým spôsobom spĺňajúcim podstatné náležitosti dohody o zmluvnej pokute / musí byť v nej uvedená výška zmluvnej pokuty a jednoznačným spôsobom vyjadrené, za porušenie ktorých konkrétnych povinností stíha spotrebiteľa povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu/ a nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. V prejednávanej veci povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 000.- Sk (331,94 eur) bola viazaná na akékoľvek porušenie povinnosti spotrebiteľom vyplývajúcej z uzatvoreného zmluvného vzťahu, čo nepochybne vyplýva z použitého slova „najmä“ v bode 5 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 6.10.2005. Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností je neakceptovateľné. Nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Je taktiež rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinnosti dôjde na začiatku zmluvného vzťahu alebo na jeho konci. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinností uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške a preto ide o neplatnú zmluvnú podmienku. Žalobcovi nemožno priznať plnenie opierajúce sa o neplatnú zmluvnú podmienku. Okrem toho ide o dojednanie aj neurčité pokiaľ ide o vymedzenie povinností, porušenie ktorých by malo za následok vznik povinnosti na strane žalovaného zaplatiť dojednanú zmluvnú pokutu.

Na základe uvedeného súd žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur so 6 % úrokom z omeškania ročne od 28.2.2006 do zaplatenia zamietol.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. súd o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje len na návrh. Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V tomto prípade mali účastníci v konaní pomerný úspech. Úspech žalovaného bol vo väčšom rozsahu než úspech žalobcu. Žalobcovi tak nárok na náhradu trov konania nevznikol. Žalovaný, ktorému vznikol pomerný nárok na náhradu trov konania, návrh na náhradu trov konania, si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a preto súd rozhodol, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O trovách konania vedľajšieho účastníka bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozsudku (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia účastníkom na Okresnom súde Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.)

uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda,

v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.